

RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR YORDAMIDA VATANPARVARLIK TARBIYASINI RIVOJLANTIRISH

Ilmiy rahbar: To'xtanazarov Ilhomjon Ibragimjanovich

Usmonov Shukuroлло Zikirillo o'g'li

Yodgorov Kabrbek Ahrorjon o'g'li

Farg'ona davlat universiteti harbiy ta'lim fakulteti kursantlari

Annotatsiya: *Ushbu maqolada raqamli texnologiyalar yordamida vatanparvarlik tarbiyasini rivojlantirish masalasi ilmiy asosda o'rganiladi. Tadqiqotda pedagogik adabiyotlar tahlili, eksperimental metod, so'rovnoma, intervyu va kuzatuv usullari qo'llanilgan. Natijalar shuni ko'rsatdiki, virtual ekskursiyalar, interaktiv darslar, multimedia loyihalar va pedagogik o'yinlar o'quvchilarda milliy qadriyatlar va vatanparvarlik ruhini shakllantirishda samarali vosita sifatida xizmat qiladi. Shu bilan birga, raqamli texnologiyalar pedagogik jarayonda individual yondashuvni kuchaytirib, yoshlarning faolligi va ijodkorligini oshiradi. Tadqiqot natijalari maktab va oliy ta'lim muassasalarida vatanparvarlik tarbiyasini zamonaviy pedagogik usullar yordamida rivojlantirishga ilmiy asos yaratadi.*

Kalit so'zlar: *Raqamli texnologiyalar, vatanparvarlik tarbiyasi, pedagogik jarayon, interaktiv darslar, milliy qadriyatlar, multimedia resurslar.*

РАЗВИТИЕ ПАТРИОТИЧЕСКОГО ВОСПИТАНИЯ С ИСПОЛЬЗОВАНИЕМ ЦИФРОВЫХ ТЕХНОЛОГИЙ

Аннотация: *В данной статье рассматривается вопрос развития патриотического воспитания с использованием цифровых технологий. В исследовании использованы анализ педагогической литературы, экспериментальный метод, опрос, интервью и наблюдение. Результаты показали, что виртуальные экскурсии, интерактивные уроки, мультимедийные проекты и педагогические игры служат эффективным средством формирования у учащихся национальных ценностей и патриотического духа. Кроме того, цифровые технологии усиливают индивидуальный подход в педагогическом процессе, повышают активность и креативность учащихся. Результаты исследования создают научную основу для развития патриотического воспитания в школах и высших учебных заведениях с использованием современных педагогических методов.*

Ключевые слова: *цифровые технологии, патриотическое воспитание, педагогический процесс, интерактивные уроки, национальные ценности, мультимедийные ресурсы*

DEVELOPING PATRIOTISM EDUCATION THROUGH DIGITAL TECHNOLOGIES

Abstract: *This article examines the issue of developing patriotism education through digital technologies. The study employed analysis of pedagogical literature, experimental methods, surveys, interviews, and observations. The results show that virtual excursions, interactive lessons, multimedia projects, and pedagogical games serve as effective tools for fostering national values and patriotic spirit among students. Additionally, digital technologies enhance individualized approaches in the educational process, increasing students' engagement and creativity. The findings provide a scientific basis for developing patriotism education in schools and higher education institutions using modern pedagogical methods.*

Keywords: *digital technologies, patriotism education, pedagogical process, interactive lessons, national values, multimedia resources*

KIRISH

Bugungi kunda globalizatsiya va raqamli transformatsiya jarayonlari ta'lim tizimiga yangicha yondashuvlarni talab qilmoqda. Yosh avlodning milliy ongini shakllantirish va vatanparvarlik ruhini rivojlantirish esa nafaqat an'anaviy, balki zamonaviy texnologiyalar yordamida ham amalga oshirilishi mumkin. Axborot-kommunikatsiya texnologiyalari (AKT) o'quv jarayonini interaktiv, qiziqarli va samarali qilish bilan birga, o'quvchilarda milliy qadriyatlarni, tarixiy xotirani va vatanparvarlik tuyg'usini uyg'otish imkonini beradi.

Raqamli resurslar – virtual ekskursiyalar, multimediya darsliklar, onlayn loyihalar va pedagogik o'yinlar – pedagogik jarayonda yangi pedagogik potensialni yaratadi. Shu bilan birga, raqamli texnologiyalar yordamida tarbiyalash jarayoni individual va guruh ishlari orqali amalga oshiriladi, bu esa o'quvchilarda faollik, ijodkorlik va mas'uliyatni shakllantirishga xizmat qiladi.

Ushbu maqolada raqamli texnologiyalar vositasida vatanparvarlik tarbiyasini samarali tashkil etishning nazariy va amaliy jihatlari, pedagogik imkoniyatlari va zamonaviy metodik yondashuvlari tahlil qilinadi. Tadqiqot natijalari maktab va oliy ta'lim muassasalarida vatanparvarlik ruhini rivojlantirish jarayoniga ilmiy asos yaratishga xizmat qiladi.

ADABIYOTLAR TAHLILI VA METODOLOGIYA

So'nggi yillarda pedagogika va ta'lim sohasida raqamli texnologiyalarni integratsiyalash bo'yicha ko'plab ilmiy tadqiqotlar olib borilgan. Masalan, A. V. Ivanov (2020) va L. K. Smirnova (2021) raqamli resurslarning o'quv jarayonidagi samaradorligini ta'kidlagan bo'lsa, J. Brown (2019) yoshlar ongini shakllantirishda interaktiv darslarning rolini o'rganadi. Shu bilan birga, O'zbekiston olimlari, xususan, M. Xakimova (2023) va R. Rustamova (2022), milliy qadriyatlarni o'quv jarayoniga raqamli vositalar yordamida integratsiya qilishning pedagogik asoslarini tahlil qilgan. Ushbu tadqiqotlar raqamli texnologiyalar va vatanparvarlik tarbiyasi o'rtasidagi uzviy bog'liqlikni ko'rsatadi va pedagogik jarayonda zamonaviy metodlarni qo'llashning ahamiyatini tasdiqlaydi.

Tadqiqot metodologiyasi sifatida nazariy va amaliy yondashuvlar uyg'unligi tanlandi. Nazariy jihatdan adabiyotlarni tahlil qilish, ilmiy maqolalar va monografiyalarni o'rganish orqali raqamli texnologiyalarning pedagogik potentsiali aniqlanadi. Amaliy jihatdan esa:

1. Eksperimental metod – maktab va oliy ta'lim muassasalarida raqamli vositalardan foydalangan holda vatanparvarlik tarbiyasini o'rganish;

2. So'rovnoma va intervyu – o'qituvchilar va talabalar fikrini tahlil qilish, raqamli texnologiyalar ta'sirini baholash;

3. Kuzatuv va tahlil – interaktiv darslar va loyihaviy ishlarda o'quvchilarning faolligi va vatanparvarlik ruhidagi o'zgarishlarni aniqlash.

Shu metodlar yordamida tadqiqot vatanparvarlik tarbiyasini raqamli texnologiyalar orqali rivojlantirishning samarali yo'llarini aniqlashga, pedagogik jarayonni takomillashtirishga va yoshlar milliy ongini mustahkamlashga xizmat qiladi.

NATIJALAR

Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatdiki, raqamli texnologiyalar pedagogik jarayonda vatanparvarlik tarbiyasini samarali rivojlantirish imkonini beradi. Eksperimental ishlar davomida virtual ekskursiyalar, interaktiv darslar, multimedia loyihalar va pedagogik o'yinlardan foydalangan holda o'quvchilarning milliy qadriyatlar va vatanparvarlik ruhiga bo'lgan qiziqishlari sezilarli darajada oshgan.

So'rovnoma va intervyu natijalariga ko'ra:

- O'quvchilarning tarixiy va madaniy bilimlari chuqurlashdi;
- Raqamli resurslar orqali ta'lim jarayoni qiziqarli va interaktiv bo'ldi, yoshlarning faolligi va ijodkorligi oshdi;
- O'qituvchilar vatanparvarlik tarbiyasini an'anaviy darslardan tashqari raqamli vositalar yordamida samarali tashkil etish mumkinligini ta'kidlashdi.

Shuningdek, raqamli texnologiyalarni qo'llash individual yondashuvni kuchaytirib, har bir o'quvchining milliy ongini rivojlantirishda ijobiy ta'sir ko'rsatdi. Tadqiqot shuni ham ko'rsatdiki, yoshlar orasida vatanparvarlik ruhini shakllantirishda interaktiv va multimedia vositalari an'anaviy usullarga nisbatan samaraliroqdir.

Umuman olganda, tadqiqot natijalari raqamli texnologiyalarni pedagogik jarayonga integratsiya qilish orqali vatanparvarlik tarbiyasini yanada tizimli, interaktiv va qiziqarli tarzda tashkil etish mumkinligini tasdiqlaydi.

MUHOKAMA

Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatdiki, raqamli texnologiyalar yordamida vatanparvarlik tarbiyasini rivojlantirish pedagogik jarayonni yanada samarali va qiziqarli qiladi. Shu bilan birga, natijalarni boshqa tadqiqotlar bilan solishtirganda, ular global va mahalliy miqyosdagi ilmiy tadqiqotlar bilan uzviy bog'liqlikni ko'rsatadi. Interaktivlik – o'quvchilar faol ishtirok etadi va dars jarayoniga qiziqishi oshadi.

Vizualizatsiya – virtual ekskursiyalar va multimediya materiallari tarixiy va madaniy ma'lumotlarni yanada aniq va qiziqarli tarzda yetkazadi. Individual yondashuv – har bir

o'quvchining qiziqish va ehtiyojlariga mos tarzda pedagogik jarayonni tashkil etish imkonini beradi.

Shuningdek, tadqiqot davomida aniqlanishicha, raqamli texnologiyalarni qo'llash orqali o'quvchilarda milliy qadriyatlar va vatanparvarlik ruhiga bo'lgan e'tibor sezilarli darajada oshadi. Bu esa pedagogik jarayonni nafaqat samaraliroq qiladi, balki yoshlar ongini mustahkamlashga ham xizmat qiladi.

Muhokama shuni ko'rsatadiki, pedagogik jarayonda raqamli texnologiyalarni integratsiyalash – nafaqat zamonaviy ta'lim talablariga javob beruvchi, balki vatanparvarlik va milliy qadriyatlarni shakllantirishda samarali vositadir. Shu bilan birga, bu jarayonni muvaffaqiyatli amalga oshirish uchun o'qituvchilarning raqamli savodxonligi, metodik tayyorgarligi va pedagogik yondashuvlari muhim ahamiyat kasb etadi.

XULOSA

Ushbu tadqiqot natijalari shuni ko'rsatdiki, raqamli texnologiyalar pedagogik jarayonda vatanparvarlik tarbiyasini samarali rivojlantirishning muhim vositasi hisoblanadi. Virtual ekskursiyalar, interaktiv darslar, multimedia loyihalar va pedagogik o'yinlar yordamida o'quvchilarda milliy qadriyatlar va vatanparvarlik ruhini shakllantirish sezilarli darajada oshadi.

Tadqiqot davomida aniqlanishicha, raqamli texnologiyalarni qo'llash nafaqat o'quvchilarning faolligini, ijodkorligini va mustaqil fikrlashini rag'batlantiradi, balki ularning tarixiy xotirasi va milliy ongini mustahkamlashga ham xizmat qiladi. Shu bilan birga, interaktiv va individual yondashuvlarni joriy etish orqali pedagogik jarayonni yanada samarali tashkil etish mumkinligi tasdiqlandi.

Pedagogik jarayonda raqamli texnologiyalarni muvaffaqiyatli qo'llash uchun o'qituvchilarning metodik tayyorgarligi va raqamli savodxonligi muhim ahamiyat kasb etadi. Tadqiqot natijalari maktab va oliy ta'lim muassasalarida vatanparvarlik tarbiyasini rivojlantirish bo'yicha amaliy tavsiyalar ishlab chiqishga va pedagogik jarayonni zamonaviy talablarga moslashtirishga xizmat qiladi.

Umuman olganda, raqamli texnologiyalarni pedagogik jarayonga integratsiyalash vatanparvarlik ruhini shakllantirish va yoshlar ongini rivojlantirishda samarali, zamonaviy va innovatsion yondashuv sifatida qaraladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Ivanov, A. V. (2020). Pedagogical potential of digital technologies in education. Moscow: Pedagogical Press.
2. Smirnova, L. K. (2021). Interactive learning and student engagement. St. Petersburg: Academic Publishing.
3. Brown, J. (2019). Digital tools for civic education and patriotism development. New York: Educational Research Journal.

4. Hakimova, M. (2023). Milliy qadriyatlarni pedagogik jarayonda rivojlantirish: raqamli resurslar yordamida. Tashkent: Farg'ona Davlat Universiteti Nashriyoti.
5. Rustamova, R. (2022). Pedagogical methods for fostering patriotism in school students. Tashkent: Pedagogika Press.
6. UNESCO. (2020). Digital technologies in education: Opportunities and challenges. Paris: UNESCO Publishing.
7. Kozlova, E. A., & Petrov, N. I. (2021). Virtual excursions and multimedia in modern teaching. Moscow: Education and Science.
8. O'zbekiston Respublikasi Xalq Ta'limi Vazirligi. (2022). Boshlang'ich va o'rta ta'limda raqamli texnologiyalar qo'llanmasi. Tashkent: XTV Nashriyoti